

Qarabağ tarixinin salnaməsi (2001-ci il)

25 yanvar 2001 - Fransanın Strasburq şəhərində, Avropa Şurasının qərargahında Azərbaycan və Ermənistanın Avropa Şurasına qəbulu mərasimi keçirilib.

Mərasimdə Azərbaycan və Ermənistan prezidentləri Heydər Əliyev və Robert Koçaryan iştirak ediblər. Hər iki ölkə Avropa Şurasına üzvlüklə bağlı öhdəliklər paketində Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin yalnız sülh yolu ilə nizamlanmasına dair müddəaya imza atmışdı.

* * *

26 yanvar 2001 - Parisdə Fransa prezidenti Jak Şirakin vasitəçiliyi ilə Azərbaycan və Ermənistan prezidentləri Heydər Əliyev və Robert Koçaryan arasında görüş keçirilib.

Tərəflər müzakirələri davam etdirmək barədə razılığa gəliblər. Növbəti danışıqların mart ayında keçiriləcəyi elan edilib.

* * *

22 fevral 2001 - Azərbaycan XİN Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tənzimlənməsi ilə bağlı ATƏT-in Minsk Qrupunun 1997-1998-ci illərdə tərəflərə rəsmən təklif etdiyi üç nizamlaşdırma planını ("**Paket həll**", "**Mərhələli həll**" və "**Ümumi dövlət**" planı) ilk dəfə mətbuat səhifələrində geniş ictimaiyyətin müzakirəsinə çıxarıb.

* * *

23-24 fevral 2001 - Milli Məclisdə ölkə rəhbərliyinin, siyasi qüvvələrin, politoloqların iştirakı ilə Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə dair açıq müzakirələr başlanıb.

İki gün sürən müzakirələrin yekunu olaraq Qarabağ münaqişəsinin Azərbaycanın ərazi bütövlüyündən kənarında həll yolunun olmadığı bir daha vurğulanıb. Muxalifət tərəfindən ölkə rəhbərliyinin apardığı danışıqlar kursuna alternativ olaraq heç nə təklif edilməyib.

* * *

4-5 mart 2001 - Parisdə Fransa prezidenti Jak Şirakin vasitəçiliyi ilə Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin Qarabağ münaqişəsinin nizamlanması üzrə növbəti danışıqlar keçirilib.

İki gün sürən edən danışıqlar Ermənistanın kompromissiz mövqeyi üzündən nəticəsiz bitib.

* * *

15 mart 2001 - ABŞ dövlət katibi Kolin Pauell Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin növbəti danışıqlar raundunu Florida ştatının Ki Vest şəhərində keçirmək təşəbbüsü ilə çıxış edib.

Danışıqların aprelin əvvəlində keçiriləcəyi elan edilib.

* * *

3 aprel 2001 - ABŞ-ın Florida ştatının Ki Vest şəhərində Azərbaycan-Ermənistan danışıqları öncəsi Dövlət Departamenti Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tarixi ilə bağlı rəsmi bəyanat yayıb.

Sənəddə ilk dəfə olaraq Ermənistanın Azərbaycan torpaqlarını işğal etməsi faktı qeyd olunurdu.

Ki Vest sammiti ABŞ dövlət katibi Kolin Pauellin təşəbbüsü ilə keçirilirdi.

* * *

4-7 aprel 2001 - Ki Vestdə (ABŞ) Azərbaycan və Ermənistan prezidentləri Heydər Əliyev və Robert Koçaryan arasında Qarabağ nizamlanması tarixində ən uzun danışıqlar raundu keçirilib.

Dörd gün sürən danışıqlar nəticəsiz başa çatıb. Vasitəçilər növbəti danışıqların iyunda Cenevrədə (İsveçrə) keçiriləcəyini bəyan ediblər.

* * *

9 aprel 2001 - Ki Vest (Florida) danışıqları başa çatdıqdan sonra Vaşinqtona gələn Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin ABŞ prezidenti Corc Buşla ayrı-ayrılıqda görüşləri olub.

ABŞ rəhbəri Qarabağ münaqişəsində sülhə nail olmaq üçün vasitəçiliyin davam etdiriləcəyini bəyan edib.

* * *

18 may 2001 - Bakıya səfərə gələn Minsk Qrupunun həmsədrləri Kerri Kavano (ABŞ), Nikolay Qribov (Rusiya) və Filip de Suremen (Fransa) Azərbaycan prezidenti Heydər Əliyevlə danışıqlar aparıblar.

Görüşdən sonra mətbuat qarşısına çıxan vasitəçilər müzakirələrin gərgin keçdiyini bildiriblər. Həmsədrlər Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin Cenevrədə gözlənilən görüşün hələlik baş tutmayacağını bildiriblər.

Bu müzakirələrin pərdəarxası bir il sonra (**iyun 2002**) qismən aydınlaşacaq və məlum olacaq ki, Ermənistan tərəfi **Paris (mart 2001)** və **Ki Vest (aprel 2001)** danışıqlarında Qarabağ nizamlanmasında «**dəhliz mübadiləsi**»nə (Dağlıq Qarabağla Ermənistan arasında «Laçın dəhlizi» və Naxçıvanla Azərbaycanın qalan hissəsi arasında «Mehri dəhlizi») ilkin razılıq versə də, sonradan geri çəkilib.

* * *

19 may 2001 - ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrləri ilk dəfə olaraq Dağlıq Qarabağ separatçıları ilə görüşə (Xankəndi-Stepanakert) Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindən keçərək gediblər.

Bunadək vasitəçilərin Dağlıq Qarabağa səfərləri Ermənistan ərazisindən gerçəkləşirdi.

* * *

24-25 may 2001 - Yerevanda Ermənistan və Rusiya prezidentləri Robert Koçaryan və Vladimir Putinin görüşündə Dağlıq Qarabağ məsələsi müzakirə olunub.

* * *

1 iyun 2001 - MDB dövlət başçılarının Minskə (Belarus) keçirilən sammiti çərçivəsində Azərbaycan, Ermənistan və Rusiya prezidentlərinin üçtərəfli görüşü olub.

Görüşdə Rusiya prezidenti Putin Azərbaycanı Ermənistanla iqtisadi və humanitar əlaqələr qurmağa çağırıb. Putinin sözlərinə görə, ölkələri bir-birinə bağlayan elementlər nə qədər çox olsa, münaqişənin həlli daha tez tapılar.

Azərbaycan prezidenti isə beynəlxalq vasitəçilərə və Ermənistanla mesaj göndərib. Heydər Əliyev bildirib ki, Bakı hələlik hərbi dildə danışmır, amma həmişə belə olmayacaq. O, Azərbaycanda əhalinin böyük hissəsinin sülh danışıqlarına artıq inanmadığını və işğal olunmuş torpaqları müharibə yolu ilə azad etməyin tərəfdarı olduğunu bildirib.

* * *

22 iyun 2001 - ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrəri Maltada Qarabağ nizamlanmasının vəziyyətinə dair məsləhətləşmələr aparıblar.

* * *

26-28 iyun 2001- Malidə (Afrika) İslam Konfransı Təşkilatı (İKT) Xarici İşlər Nazirləri Şurasının növbəti illik toplantısı keçirilib. Toplantının yekun sənədləri arasında Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə dair üç qətnamə də yer alıb.

Qətnamələrdən biri Ermənistanın Azərbaycana təcavüzünün pislənməsi, digər ikisi isə işğal olunmuş ərazilərin bərpasına və azərbaycanlı köçkünlərə humanitar yardımın göstərilməsini nəzərdə tutur.

İKT müstəvisində bu cür sənədlərin qəbulu artıq ənənə halını alıb. Eynilə üç qətnamə qurumun bir il öncə (iyun 2000) Malayziyada keçirilən XİN başçıları toplantısında da qəbul edilmişdi.

* * *

10-12 iyul 2001 - ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrəri regiona növbəti səfər ediblər.

Vasitəçilər Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin növbəti görüşünün hazırlanması ilə bağlı müzakirələr aparıblar.

* * *

1 avqust 2001 - MDB dövlət başçılarının Soçidə (Rusiya) keçirilən qeyri-rəsmi sammiti çərçivəsində Azərbaycan və Ermənistan prezidentləri Heydər Əliyev və Robert Koçaryan arasında növbəti görüş keçirilib.

* * *

Avqustun sonunda Azərbaycan və Ermənistan səfər edən ABŞ dövlət katibinin Avropa məsələləri üzrə müavini Elizabet Cons iki ölkənin rəhbərliyi ilə Qarabağ nizamlanması ilə bağlı müzakirələr də aparıb.

Sentyabrda sülh prosesinin sürətlənəcəyi barədə bəyanatlar səslənməyə başlayıb. Lakin 2001-ci il sentyabrın 11-də ABŞ-da baş verən terror olayları bütün dünyanın diqqətini özünə cəlb edib.

Qarabağ məsələsi və digər regional problemlər bir müddət beynəlxalq siyasətin gündəmində arxa plana keçib.

Qarabağ tarixinin salnaməsi (2002-ci il)

13-15 mart 2002 - Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizamlanması ilə bağlı sülh danışıqlarında yeni format tətbiq olunmağa başlayıb. Praqa (Çexiya) yaxınlığında Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin Qarabağ nizamlanması üzrə xüsusi nümayəndələri - iki ölkənin xarici işlər nazirlərinin müavinləri - ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrələrinin vasitəçiliyi ilə görüşüblər.

İki ölkənin prezidentlərinin xüsusi nümayəndələrinin danışıqlar prosesinə cəlb olunması təşəbbüsü Minsk Qrupunun həmsədrəri tərəfindən irəli sürülmüşdü. Bu format Qarabağ danışıqlarının 1992-1996-cı illər dövründə tətbiq olunmuşdu. Vasitəçilər bu formatın yenidən işə salmaqla sülh prosesini daha da sürətləndirmək istəyirdilər.

* * *

29-30 iyul 2002 - Praqa (Çexiya) yaxınlığında Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin Qarabağ nizamlanması üzrə xüsusi nümayəndələrinin növbəti danışıqlar raundu keçirilib.

* * *

11 avqust 2002 - Ermənistanın Dağlıq Qarabağda qurduğu marionet rejimdə "prezident seçkisi" keçirilib. Qondarma seçki heç bir beynəlxalq qurum və ölkə tərəfindən tanınmadı.

* * *

14 avqust 2002 - Naxçıvanda, Azərbaycan-Ermənistan sərhədinin Sədərək rayonu ərazisində prezidentlər Heydər Əliyev və Robert Koçaryan arasında təkbətək görüş keçirilib.

Bu, Azərbaycan və Ermənistan prezidentləri arasında 1999-cu ildə başlanan təkbətək görüşlərin sayca 21-cisi idi.

Dörd saat sürən görüşdən sonra açıqlama verən prezidentlər danışıqlardan ümumən razılıq ifadə etsələr də, ortada heç bir nəticənin olmadığını bildirdilər.

* * *

26 sentyabr 2002 - Avropa Şurası Parlament Assambleyasında (AŞPA) Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü və apardığı işğalçılıq siyasətini nəzərə çatdıran ilk qətnamə qəbul olunub.

Azərbaycanın AŞPA-dakı nümayəndə heyətinin rəhbəri İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə Ermənistanın Avropa Şurası qarşısındakı öhdəlikləri ilə bağlı qətnaməyə bu ölkənin Azərbaycana qarşı təcavüzü və işğal olunmuş ərazilər haqqında bənd əlavə edilib.

* * *

7 oktyabr 2002 -Moldovanın paytaxtı Kişinyovda keçirilən MDB sammiti gedişində Azərbaycan və Ermənistan prezidentləri Heydər Əliyev və Robert Koçaryanın növbəti görüşü olub.

Görüşü ümumən müsbət qiymətləndirən prezidentlər, bununla belə, kompromis razılaşma və ya konkret nəticədən danışmağın hələ mümkünsüz olduğunu bildirdilər.

* * *

21 noyabr 2002 - Praqada keçirilən NATO sammiti çərçivəsində Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin növbəti görüşü keçirilib.

Bu, Heydər Əliyev və Robert Koçaryan arasında 1999-cu ildə başlanan görüşlər seriyasının sonuncusu (22-ci) idi. Prezidentlər görüşdə hər hansı nəticə əldə olunmadığını bildirdilər.

Noyabrın 22-də Avroatlantika Tərəfdaşlıq Şurasının iclasında çıxış edən prezident Heydər Əliyev beynəlxalq birliyi, o cümlədən NATO-nu Azərbaycanın məruz qaldığı işğala laqeyd münasibət göstərməməyə çağırıb.

Qarabağ tarixinin salnaməsi (2003-cü il)

27 fevral 2003 - Vaşinqtonda ABŞ prezidenti Corc Buş və Azərbaycan prezidenti Heydər Əliyevin görüşündə iki ölkə arasında enerji və təhlükəsizlik sahəsində əməkdaşlıq məsələləri, Qarabağ münaqişəsinin nizamlanması müzakirə edilib.

* * *

24 sentyabr 2003 - Baş nazir İlham Əliyev Nyu-Yorkda BMT Baş Assambleyasının 58-ci sessiyasında çıxış edib. Beynəlxalq birliyin Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzünə seyrçi qaldığını təəssüflə qeyd edən İlham Əliyev Azərbaycanın öz ərazi bütövlüyünü nəyin bahasına olursa-olsun bərpa edəcəyini bildirib.

* * *

5 dekabr 2003 - Prezident İlham Əliyevin ATƏT-in Minsk qrupunun Rusiya, ABŞ və Fransadan olan həmsədrləri ilə ilk görüşü olub.

Bir illik fasilədən sonra Qarabağ sülh prosesi bərpa olunub. Həmsədrlərin Azərbaycan və Ermənistan rəhbərləri ilə sonuncu görüşü **2002-ci ilin noyabrında** olmuşdu.

* * *

11 dekabr 2003 - Cenevrədə (İsveçrə) keçirilən "İnformasiya Cəmiyyəti üzrə Dünya Sammiti"ndə Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevlə Ermənistan rəhbəri Robert Koçaryan arasında ilk görüş olub.

Qarabağ tarixinin salnaməsi (2004-cü il)

19 fevral 2004 - Azərbaycan Ordusunun baş leytenantı Ramil Səfərov Budapeştdə erməni zabitini öldürməkdə ittiham olunaraq həbs edilib.

NATO-nun "Sülh Naminə Tərəfdaşlıq" proqramı çərçivəsində təlimlərdə iştirak edən azərbaycanlı zabit erməni hərbcisinin təhqiramiz hərəkətlərinə dözməyərək bu qətlə törətmişdi.

2006-cı ilin aprelinde Budapeşt məhkəməsinin qərarı ilə R.Səfərov ömürlük həbs cəzasına məhkum edildi.

* * *

16 aprel 2004 - Praqada (Çexiya) ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrlərinin iştirakı ilə Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirlərinin görüşü keçirilib. Bunun ardınca iki ölkə XİN başçılarının Praqada daha bir neçə görüşü oldu. Bu görüşlərdən sonra Qarabağ danışıqlarında yeni mərhələ sayılan **"Praqa prosesi"** start götürdü.

* * *

28 aprel 2004 - Prezident İlham Əliyev Varşavada (Polşa) keçirilən Avropa iqtisadi sammitində iştirak edib. Sammit çərçivəsində Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin növbəti görüşü olub.

* * *

1 iyul 2004 - Prezident İlham Əliyev "Qaçqınların və məcburi köçkünlərin yaşayış şəraitinin yaxşılaşdırılması və məşğulluğunun artırılması üzrə Dövlət Proqramı"nın təsdiq edilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.

Proqram üzrə 2004-2007-ci illərdə ölkə ərazisində məcburi köçkünlərin çadır düşərgələri (5 rayonda 12 düşərgə) ləğv olunub, 17 minə yaxın köçkün ailəsi üçün 56 yeni qəsəbə tikilib.

2007-ci ilin oktyabrında prezidentin sərəncamı ilə Dövlət Proqramına edilən əlavələrdə (2008-2011-ci illər) "fin evləri", məktəb binaları, hərbi hissələrin ərazisində məskunlaşmış 12 min məcburi köçkün ailəsi üçün qəsəbələrin inşası nəzərdə tutulub.

* * *

14 oktyabr 2004 - Ölkəmizin BMT-dəki daimi nümayəndəliyi "Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində vəziyyət" adlı məsələnin BMT Baş Assambleyasının 59-cu sessiyasının gündəliyinə daxil edilməsi barədə quruma rəsmən müraciət edib.

Qarabağ nizamlanmasına vasitəçilik edən ATƏT Minsk qrupunun həmsədr ölkələri (ABŞ, Rusiya, Fransa) Azərbaycanı bu təşəbbüsdən çəkəndirməyə çalışsalar da, müsəlman ölkələri və GUAM ölkələrinin dəstəyi ilə məsələ Baş Assambleyanın gündəliyinə salındı.

* * *

29 oktyabr 2004 - BMT Baş Assambleyasının 59-cu sessiyasının iclasında **"Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində vəziyyət" adlı məsələ** səs çoxluğu ilə sessiyanın gündəliyinə daxil edilib.

Səsvermə zamanı 43 dövlət lehinə, 1 dövlət (Ermənistan) əleyhinə səs vermiş, 99 dövlət bitərəf qalmışdı. Məsələnin müzakirəsi noyabrın 23-də keçirildi.

* * *

23 noyabr 2004 - BMT Baş Assambleyasının 59-cu sessiyasında "Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərində vəziyyət" adlı məsələ müzakirə olunub.

İclasda Azərbaycan XİN başçısı Elmar Məmmədیارov Ermənistanın işğal etdiyi ərazilərdə həyata keçirdiyi məskunlaşdırma siyasəti barədə məlumat verib.

ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədri olan ölkələrin (ABŞ, Rusiya, Fransa) BMT-dəki təmsilçiləri Azərbaycanın iradlarını qəbul etsələr də, məsələ ilə bağlı qətnamənin qəbulunda tələsməməyi tövsiyə ediblər.

Nəticədə kompromis variant kimi işğal olunmuş ərazilərdəki məskunlaşdırma faktlarını araşdırmaq üçün bölgəyə ATƏT-in xüsusi missiyasının göndərilməsi (**fevral 2005**) qərara alınıb.

Qarabağ tarixinin salnaməsi (2005-ci il)

25 yanvar 2005 - Avropa Şurası Parlament Assambleyasında Qarabağ münaqişəsi üzrə məruzəçi Devid Atkinsonun (Britaniya) hazırladığı məruzə üzrə qətnamə qəbul olunub.

"ATƏT-in Minsk Konfransının məşğul olduğu Dağlıq Qarabağ bölgəsi üzərində münaqişə" adlı 1416 (2005) sayılı qətnamədə Ermənistanın Azərbaycan torpaqlarını işğal altında saxladığı qeyd olunub.

Qətnamədə Ermənistana BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrini (1993) yerinə yetirmək və silahlı qüvvələri işğal olunmuş ərazilərdən çıxarmaq çağırışı yer alıb.

Bu, Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzü ilə bağlı Avropa Şurasında qəbul edilən ilk beynəlxalq əhəmiyyətli sənəd idi.

* * *

15 may 2005 - Avropa Şurasının Varşavada keçirilən sammiti çərçivəsində Azərbaycan və Ermənistan prezidentləri İlham Əliyev və Robert Koçaryan arasında Qarabağ nizamlanmasına dair növbəti görüş olub.

* * *

27 avqust 2005 - MDB dövlət başçılarının Kazanda (Rusiya, Tatarıstan) keçirilən sammiti çərçivəsində Azərbaycan və Ermənistan prezidentləri İlham Əliyev və Robert Koçaryan arasında Dağlıq Qarabağ nizamlanması ilə bağlı növbəti görüş keçirilib.

Qarabağ tarixinin salnaməsi (2006-cı il)

10-11 fevral 2006 - Paris yaxınlığındakı Rambuye qəsridə Azərbaycan və Ermənistan prezidentləri arasında Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizamlanması ilə bağlı növbəti danışıqlar keçirilib.

Fransa prezidenti Jak Şirakin vasitəçiliyi ilə iki gün sürən danışıqlar erməni tərəfin qeyri-konstruktivliyi üzündən müsbət nəticə vermədi.

* * *

2006-cı ilin mayında ATƏT-in Minsk qrupunun hazırkı həmsədrlik institutu yaradılan vaxtdan etibarən ilk dəfə olaraq, həmsədr ölkələrin xarici işlər nazirlərinin müavinlərindən ibarət birgə missiya bölgəyə səfər edib.

Səfərin məqsədi Dağlıq Qarabağa dair razılıq əldə edilməsi üçün 2006-cı ilin mühüm "imkan pəncərəsi" yaratdığını hər iki ölkə prezidentlərinin diqqətinə çatdırmaqdan ibarət idi.

* * *

4-5 iyun 2006 - Buxarestdə (Rumıniya) keçirilən "Qara dəniz dialoq və tərəfdaşlıq forumu" sammitində Azərbaycan və Ermənistan prezidentləri arasında Qarabağ nizamlanmasına dair növbəti danışıqlar olub.

İki gün sürən danışıqlarda tərəflərin mövqelərini yaxınlaşdırmaq mümkün olmayıb.

* * *

ATƏT-in Minsk qrupu həmsədrləri **22 iyun 2006-cı il tarixində** ATƏT-in Daimi Şurasına məruzə təqdim etdilər. Onlar məsələyə bəyan etdilər ki, yanaşmalarının məqsədi münaqişənin bütün aspektlərinin bir mərhələdə həlli deyildi.

Həmsədrlərin sözlərinə görə, qeyd olunan prinsiplərlə mümkün ən yüksək tərəqqiyə nail olmaq, lakin bəzi ən çətin məsələləri sonraya saxlayaraq danışıqlar aparmaq nəzərdə tutulurdu. Həmsədrlər hazırkı mərhələdə intensiv "məlik diplomatiyası"nın davam etdirilməsinə və prezidentlərin yeni görüşlərinə heç bir zərurət görmədiklərini diqqətə çatdırdılar.

* * *

17 iyul 2006 - "Böyük 8-lik" ölkələri (ABŞ, Britaniya, Almaniya, Fransa, İtaliya, Kanada, Yaponiya, Rusiya) başçılarının Sankt-Peterburqda keçirilən sammitinin yekun bəyannaməsində Qarabağ sülh prosesinə də yer ayrılıb.

Dünya liderləri Azərbaycan və Ermənistan rəhbərlərini sülh danışıqlarını sürətləndirməyə çağırıblar.

* * *

7 sentyabr 2006 - BMT Baş Assambleyasının 60-cı sessiyasında Ermənistanın Azərbaycana qarşı işğalçılıq müharibəsinin fəsadlarından bəhs edən yeni sənəd qəbul olunub.

"Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindəki vəziyyət haqqında" adlı qətnamədə ermənilərin işğal edilmiş torpaqlarda yanğınlar törətməsinə diqqət çəkildi.

Qətnamədə münaqişə zonasında monitorinqin həyata keçirilməsi əksini tapsa da, bu, gerşəkləşmədi.

* * *

28 noyabr 2006 - MDB dövlət başçılarının Minskə keçirilən sammiti çərçivəsində Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin görüşü olub. Görüşdən sonra prezident İlham Əliyev sülh prosesinin "**hələdici mərhələyə**" daxil olduğunu bildirib.

Lakin çox keçmədən Ermənistan rəhbərliyi parlament seçkilərini (may 2007) bəhanə edərək danışıqlarda növbəti fasilə götürdü.

* * *

10 dekabr 2006 - Dağlıq Qarabağdakı separatçı rejimdə "konstitusiyaya" qəbulu üzrə referendum keçirilib.

Referendumun nəticəsini dünyanın heç bir dövləti (işğalçı Ermənistan istisna olmaqla) tanımayıb.

Qarabağ tarixinin salnaməsi (2007-ci il)

23 aprel 2007 - Azərbaycan XİN ABŞ Dövlət Departamentinin insan haqları üzrə hesabatında Qarabağa dair bölmənin təftiş edilməsinə etiraz olaraq bəyanat verib.

Hesabatın ilkin variantındakı "erməni qüvvələri Dağlıq Qarabağ və Azərbaycanın daha yeddi rayonunu işğal altında saxlayır" ifadəsi sonradan ermənilərin səyi ilə dəyişdirilmişdi.

Azərbaycanın etirazından sonra Dövlət Departamenti sənəddə əvvəlki mətni bərpa etdi və ikitərəfli münasibətlər normal məcraya düşdü.

* * *

9 iyun 2007 - Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizamlanması ilə bağlı Azərbaycan və Ermənistan prezidentləri arasında Sankt-Peterburqda keçirilən danışıqlarda irəliləyiş əldə olunmayıb.

Bu, prezidentlər İlham Əliyev və Robert Koçaryan arasında sayca 9-cu (2003-cü ildən) görüş idi.

* * *

19 iyul 2007 - Ermənistanın Dağlıq Qarabağda qurduğu marionet rejimdə növbəti siyasi göstəri - "prezident seçkisi" keçirilib.

Qarabağ separatçılarının lideri vəzifəsində Akradi Qukasyanı Bako Saakyan əvəz edib.

Azərbaycan bu seçkini qeyri-qanuni elan edib. Beynəlxalq təşkilatlar da separatçıların "seçkisi"ni tanımadıqlarını bəyan ediblər.

Qarabağ tarixinin salnaməsi (2008-ci il)

14 mart 2008 - BMT Baş Assambleyasının 62-ci sessiyasında "Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində vəziyyət haqqında" qətnamə qəbul olunub.

39 səs lehinə, 7 əleyhinə və 100 bitərəf olmaqla qəbul edilən qətnamədə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə dəstək verilir, Ermənistan qüvvələrinin işğal olunmuş ərazilərdən çıxarılması tələb edilirdi.

* * *

6 iyun 2008 - Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev və Ermənistanın yeni prezidenti Serj Sarkisyanın Qarabağ nizamlanmasına dair ilk görüşü Sankt-Peterburqda, MDB-nin qeyri-formal sammiti çərçivəsində gerçəkləşib.

Prezidentlər sülh prosesini davam etdirmək barədə razılığa gəliblər.

* * *

26 iyun 2008 - Azərbaycan Milli Ordusunun 90 illik yubileyi münasibətilə Bakının Azadlıq meydanında möhtəşəm hərbi parad keçirilib.

* * *

26 sentyabr 2008 - Nyu-Yorkda, BMT Baş Assambleyasının 63-cü sessiyası gedişində Azərbaycan, Türkiyə və Ermənistanın xarici işlər nazirləri arasında görüş keçirilib.

Türkiyənin təşəbbüsü ilə gerçəkləşən görüşdə üçtərəfli formatda müzakirələrin davam etdirilməsi qərara alınıb.

* * *

2 noyabr 2008 - Moskvada, Rusiya dövlət başçısının "Mayn Dorf" iqamətgahında prezident Dmitri Medvedevin vasitəçiliyi ilə Azərbaycan və Ermənistan rəhbərlərinin növbəti görüşü olub.

Görüşdən sonra prezidentlər İlham Əliyev, Serj Sarkisyan və Dmitri Medvedev Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə nizamlanmasına dair Bəyannamə imzalayıblar.

* * *

4 dekabr 2008 - ATƏT-in Xarici İşlər Nazirləri Şurasının Helsinkidə keçirilən illik toplantısında Azərbaycan nümayəndə heyəti "Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə nizamlanmasına dair prinsiplər" adlı sənəd yayıb.

Sənəddə Azərbaycanın münaqişənin siyasi vasitələrlə həllinə tərəfdar olduğu, lakin heç vaxt ərazi bütövlüyünü güzəştə getməyəcəyi vurğulanırdı.

Helsinkidə Azərbaycan və Ermənistan XİN rəhbərlərinin Rusiya və Fransa xarici işlər nazirləri və ABŞ dövlət katibi yardımçısının iştirakı ilə görüşü keçirilib.

Qarabağ tarixinin salnaməsi (2009-cu il)

28 yanvar 2009 - Azərbaycan və Ermənistan prezidentləri İlham Əliyev və Serj Sarkisyan İsveçrədə (Sürix), Davos İqtisadi Forumu çərçivəsində görüşərək Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizamlanmasını müzakirə ediblər.

Prezidentlər sülh prosesini davam etdirmək barədə razılığa gəliblər.

* * *

17 aprel 2009 - Moskvada işgüzar səfərdə olan Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev Rusiya prezidenti Dmitri Medvedevlə görüşüb.

Prezidentlər Qarabağ məsələsini müzakirə edərək problemin beynəlxalq hüquq çərçivəsində həllinin zəruriliyi barədə ortaq fikir ifadə ediblər.

* * *

7 may 2009 - Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizamlanması ilə bağlı Azərbaycan və Ermənistan prezidentləri İlham Əliyev və Serj Sarkisyan arasında növbəti görüş Çexiyanın paytaxtı Praqada keçirilib. ABŞ-ın Çexiyadakı səfirliyində gerçəkləşən görüş üç saata yaxın davam edib.

Görüş başa çatdıqdan sonra Minsk Qrupunun həmsədrləri media nümayəndələrinə nikbin ruhda açıqlamalar veriblər. Vasitəçilər danışıqların konstruktiv şəraitdə keçdiyini və tərəflər münaqişənin həllinə dair baza prinsiplərini razılaşdırmaq ərafəsində olduqlarını bildiriblər.

* * *

4 iyun 2009 - Qarabağ münaqişəsinin nizamlanması ilə bağlı Azərbaycan və Ermənistan prezidentləri İlham Əliyev və Serj Sarkisyan arasında növbəti görüş iyunun 4-də Sankt-Peterburqda keçirildi. Bu görüş ötən bir il ərzində prezidentlər Əliyev və Sarkisyan arasında keçirilən sayca 5-ci danışıqlar raundu idi. Həmin 5 görüşdən son 3-nün Rusiyanın evsahibliyi ilə baş tutması bu ölkənin Qarabağ nizamlanmasında təşəbbüsü ələ almaq niyyətinin göstərir.

* * *

17 iyul 2009 - Moskvadakı "President-Hotel"də Azərbaycan və Ermənistan dövlət başçıları İlham Əliyev və Serj Sarkisyanın Qarabağ nizamlanması üzrə növbəti görüşü gerçəkləşib. **İyulun 18-də** Azərbaycan və Ermənistan rəhbərləri Rusiya prezidenti Dmitri Medvedevlə qeyri-rəsmi formatda (nahar yeməyində) bir araya gələrək Qarabağ məsələsinə dair fikir mübadiləsini davam etdiriblər.

* * *

8 oktyabr 2009 - Moldovanın paytaxtı Kişinyovda Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev və Ermənistan prezidenti Serj Sarkisyan arasında Qarabağ danışıqlarının növbəti raundu keçirilib. Bu, prezidentlər Əliyev və Sarkisyan arasında ötən ildən bəri keçirilən sayca 7-ci görüş, 2009-cu ildə isə artıq üst-üstə 5-ci danışıqlar raundu idi.

* * *

22 noyabr 2009 - Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizamlanması ilə bağlı Azərbaycan və Ermənistan prezidentləri arasında növbəti görüş Almaniyanın Münxen şəhərində keçirilib. Bu, prezidentlər İlham Əliyev və Serj Sarkisyan arasında keçirilən sayca 8-ci, 2009-cu ildə isə üst-üstə 6-cı görüş idi.

Qarabağ tarixinin salnaməsi (2010-cu il)

25 yanvar 2010 - Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizamlanması ilə bağlı Azərbaycan və Ermənistan prezidentləri arasında növbəti danışıqlar raundu Rusiyanın Qara dəniz sahilindəki Soçi şəhərində gerçəkləşib. Prezidentlər İlham Əliyev və Serj Sarkisyan Rusiya prezidenti Dmitri Medvedevin iştirakı ilə Soçidəki "Krasnaya polyana" qəbul evində bir araya gəliblər.

Bu, Azərbaycan və Ermənistan dövlət başçılarının Rusiya prezidentinin iştirakı ilə üçtərəfli formatda keçirdikləri sayca 5-ci görüş idi.

İlk belə görüş 2008-ci ilin noyabrın 2-də Moskvada keçirilmiş və Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həllinə dair Birgə Bəyannamənin imzalanması ilə başa çatmışdı. Prezidentlərin növbəti üçtərəfli görüşləri 2009-cu ilin iyununda Sankt-Peterburqda, iyulda Moskvada, oktyabrda Kişinyovda MDB dövlət başçılarının sammiti çərçivəsində keçirilib.

* * *

14 may 2010 - Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyi bəyanat yayaraq Ermənistanın Dağlıq Qarabağdakı qurama rejimini "parlamentinə" seçkilər (23 may) keçirmək niyyətini pisləyib.

XİN-in bəyanatında qeyd olunurdu ki, Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində qondarma "seçkilər" Ermənistanın anneksiya siyasətini ört-basdır etmək məqsədilə keçirilir.

"Xarici İşlər Nazirliyi bəyan edir ki, Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindəki tanınmamış separatçı rejim Azərbaycanlı əhalinin etnik təmizlənməsi əsasında Ermənistanın təşkil etdiyi bir qanunsuz qurumdur. Bu seçki də Ermənistanın başqa dövlətin ərazisini özünə birləşdirmək cəhdlərini ört-basdır etmək cəhdidir. Bu cür seçkilər beynəlxalq hüququn prinsiplərini pozur, çünki, bu tədbir Qarabağın Azərbaycanlı əhalisi olmadan aparılır və beləliklə, heç bir hüquqi qüvvəyə malik deyil", - deyərək bəyanatda vurğulanırdı.

Dağlıq Qarabağdakı separatçı rejimdə "parlament seçkiləri" **mayın 23-də** keçirildi.

Dağlıq Qarabağdakı ermənilər bundan öncə də bir neçə dəfə parlament və prezident seçkiləri keçiriblər.

Beynəlxalq təşkilatlar bu seçkiləri qeyri-qanuni adlandırıblar.

* * *

17 iyun 2010 - Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizamlanması üzrə yüksək səviyyəli danışıqların növbəti raundu Rusiyanın Sankt-Peterburq şəhərində gerçəkləşib.

Sankt-Peterburqdakı ənənəvi beynəlxalq iqtisadi forum çərçivəsində Azərbaycan, Ermənistan və Rusiya prezidentlərinin üçtərəfli görüşü keçirilib.

Azərbaycan və Ermənistan prezidentləri İlham Əliyev və Serj Sarkisyan rusiyalı həmkarları Dmitri Medvedevlə söhbətdə Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı danışıqları Madrid prinsipləri əsasında davam etdirməyə hazır olduqlarını bildiriblər.

Ümumilikdə prezidentlər İlham Əliyev və Serj Sarkisyan 2008-ci ilin iyunundan bu yana 10 dəfə bir araya gəliblər.

Bu görüşlərdən 7-nin Rusiyanın evsahibliyi ilə, 6-nın isə Rusiya prezidentinin bilavasitə iştirakı ilə gerçəkləşməsi rəsmi Moskvanın Qarabağ nizamlanması prosesində vasitəçilik təşəbbüsünü ciddi şəkildə ələ aldığı göstərir.

* * *

19 iyun 2010 - İyunun 19-na keçən gecə Azərbaycan və Ermənistan qoşunlarının təmas xəttində atışma olub.

Tərtərin Çaylı kəndi istiqamətində baş verən və bir neçə saat sürən atışmada erməni tərəfi ciddi itki verib. Ermənistan Müdafiə Nazirliyinin məlumatına görə, atışma zamanı 4 erməni hərbiçi öldürülüb, 4-ü isə yaralanıb.

Azərbaycan tərəfi də döyüşdə bir nəfər itki verib. Bu, Biləsuvar rayon Hərbi Komissarlığından hərbi xidmətə çağırılan Mübariz Ağakərim oğlu İbrahimovdur.

Mübariz İbrahimov bu döyüşdə göstərdiyi şücaətə görə ölümündən sonra "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" adına layiq görülüb.

* * *

24 iyun 2010 - Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin yaradılmasının 92-ci ildönümü münasibətilə Müdafiə Nazirliyinin, Dövlət Sərhəd Xidmətinin və Daxili İşlər Nazirliyinin Daxili Qoşunlarının birləşmə və hissələrinin irimiqyaslı birgə əməliyyat-taktiki təlimi keçirilib.

Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev bölmələrin, hissələrin və silah sistemlərinin taktiki döyüş tətbiqini əhatə edən təlimin əsas mərhələsini izləyib.

* * *

26 iyun 2010 - Rusiya prezident Dmitri Medvedev, ABŞ prezidenti Barak Obama və Fransa prezidenti Nikola Sarkozi Kanadada keçirilən "Böyük 8-lik" sammiti çərçivəsində Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı bəyanat qəbul ediblər.

Üç ölkənin prezidenti bəyanatda Azərbaycan və Ermənistanı münaqişənin əsas prinsipləri üzərində işi sürətləndirməyə çağırıb.

"İndi Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinə bir addım atmaq qalır ki, münaqişənin həllinin əsas prinsiplərini hazırlayıb sülh müqaviləsi layihəsinin müzakirəsinə keçsinlər", - deyərək bəyanatda vurğulanır.

* * *

4 iyul 2010- Amerika Birləşmiş Ştatlarının dövlət katibi Hillari Klinton Azərbaycanda rəsmi səfərdə olub.

ABŞ dövlət katibi prezident İlham Əliyevlə, xarici işlər naziri Elmar Məmmədyanovla görüşlər keçirib. Görüşlərdə ikitərəfli münasibətlər, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi və digər məsələlər müzakirə olunub. Xanım Klinton Azərbaycanın iqtidar və müxalifətyönlü gənclər təşkilatlarının təmsilçiləri ilə də görüşüb.

"ABŞ Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həlli prinsipinə sadıqdır. Biz hesab edirik ki, problem güc tətbiq edilməməsi, ərazi bütövlüyü və xalqların öz müqəddəratını təyin etməsi prinsipləri əsasında həll olunmalıdır", - deyərək ABŞ dövlət katibi bildirib.

Hillari Klinton Bakıdan sonra Yerevana gedib.

* * *

6 iyul 2010 - Bakıda Azərbaycan Respublikası Dağlıq Qarabağ bölgəsinin azərbaycanlı icmasının mərkəzi qərargahının açılışı keçirilib. Prezident İlham Əliyev mərasimdə iştirak edib.

Dövlət başçısı mərasimdən sonra Dağlıq Qarabağın azərbaycanlı icmasının idarə heyətinin üzvləri ilə görüşdə deyib:

"Bu, sizin üçün müvəqqəti bir qərargahdır. Torpaqlarımız işğalçılardan azad olunandan sonra sizin üçün yeni gözəl binalar Dağlıq Qarabağda tikiləcəkdir. Mən buna şübhə etmirəm və tam əminəm ki, Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü bərpa edəcək, bu ədalətsizliyə son qoyulacaqdır. Ölkəmizin beynəlxalq birlik tərəfindən tanınmış ərazi bütövlüyü bərpa olunacaqdır".

* * *

16-17 iyul 2010 - Qazaxıstanın Almatı şəhərində ATƏT ölkələri xarici işlər nazirlərinin qeyri-rəsmi sammiti keçirilib.

İyulun 16-da sammit çərçivəsində Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirləri Elmar Məmmədyanov və Edvard Nalbandyan ayrı-ayrılıqda ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrləri ilə görüşüblər.

İyulun 17-də Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirləri Elmar Məmmədyanov və Edvard Nalbandyan arasında görüş keçirilib.

Görüşdə Fransanın xarici işlər naziri Bernar Kuşner, Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrov, ABŞ dövlət katibinin müavini Ceyms Steynberq, ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrləri də iştirak ediblər.

Görüşlərdə Qarabağ nizamlaşdırılmasına dair hər-hansı irəliləyiş əldə etmək mümkün olmayıb. Bu barədə Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədyanov jurnalistlərə açıqlamasında deyib.

* * *

22 iyul 2010 - Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikasının müstəqilliyinin və ərazi bütövlüyünün qorunub saxlanılmasında müstəsna xidmətinə və göstərdiyi rəşadətə görə gizir Mübariz Ağakərim oğlu İbrahimova "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" adı verilməsi (ölümündən sonra) barədə sərəncam imzalayıb.
Prezident həmçinin Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Mübariz Ağakərim oğlu İbrahimovun xatirəsinin əbədiləşdirilməsi barədə sərəncam imzalayıb.